

GEOGRAFISK ULIGHED *3. april 2021*

I det rigeste lokalområde tjener de fem gange mere end bunden

Kortlægning af indkomsterne i omkring 2.000 sogne viser, at den geografiske ulighed i Danmark også eksisterer på lokalniveau. Mens der er langt mellem indkomsterne fra Nordsjælland til Nordjylland, er der også store forskelle internt i kommunerne. Sognekortet viser samtidig, at den rigeste tiendedel typisk bor i små, nordsjællandske enklaver, mens der også i øvrige dele af landet findes små lommer, hvor de rigeste danskere er overrepræsenterede.

ANALYSE

Udarbejdet af

Sune Caspersen
Chefanalytiker

Kontakt

Chefanalytiker
Sune Caspersen
26 20 02 28
sc@ae.dk

Kommunikationschef
Jesper Kirkbak
50 73 71 34
jk@ae.dk

Hovedkonklusioner

- Geografisk ulighed i Danmark undersøges normalt mellem de 98 kommuner. I denne analyse går vi ned til de mindste administrative enheder: de omkring 2.000 sogne.
- Den gennemsnitlige indkomst for beskæftigede i det rigeste sogn, Vedbæk Sogn, er ca. 1,5 mio. kr., mens den er lidt mere end 324.000 kr. i det fattigste, Vollsmose Sogn.
- Medianindkomsten (den typiske indkomst) for beskæftigede i sognet i toppen er 736.077 kr., mens det i sognet i bunden er 314.485 kr.
- Den rigeste tiendedel af danskerne bor hovedsageligt i sogne nord for København. Men også i de øvrige dele af landet findes der små enklaver, hvor de rigeste udgør mere end dobbelt så mange som på landsplan. Dertil er der betydelige forskelle på, hvor de rigeste bor inden for den enkelte kommune.

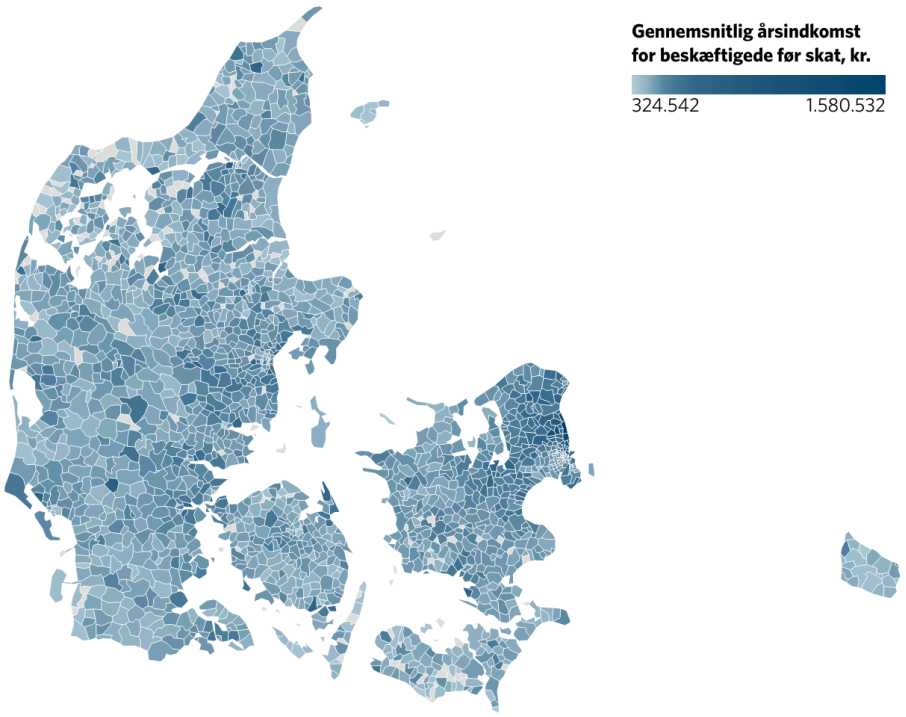
I denne analyse inddeles Danmark i de mindste administrative enheder, nemlig sogne. Vi undersøger indkomstforholdene blandt beboerne og sammenholder dem med tallene på kommunalt og nationalt plan.

Der er stor forskel på, hvor meget en beskæftiget tjener fra sogn til sogn

I det følgende ser vi nærmere på, hvad en beskæftiget har af indkomst før skat i de enkelte sogne. Det er den årlige personlige indkomst før skat blandt voksne, som er i beskæftigelse som lønmodtager eller driver selvstændig virksomhed, vi undersøger. Indkomsten før skat er opgjort ekskl. pensionsindbetalinger.

Figuren herunder viser den gennemsnitlige årsindkomst for beskæftigede før skat fordelt på sogne. Af kortets forklaring i øverste højre hjørne fremgår, at spændet er vidt. Fra 324.542 kr. i Vollsmose i Odense Kommune til 1.580.532 kr. i Vedbæk i Rudersdal Kommune. Det er et bredt spænd, der afspejler at de indkomstmæssige højdespringere i nogle sogne har meget høje indkomster, der trækker gennemsnittet i vejret. Det er således ikke den typiske indkomst, medianen, for beskæftigede i sognet, der er på over 1,5 mio. kr. Den typiske indkomst ser vi på senere.

Hvad tjener man rundt omkring i landet?

Anm.: Familier med negativ disponibel indkomst er udeladt fra opgørelsen. Sogne med under 200 indbyggere er udeladt og fremgår af kortet med grå farve. 2019-data fremskrevet til 2021-priser med forbrugerprisindekset.

Kort: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd• Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Tabellen nedenfor viser de 20 sogne, hvor den gennemsnitlige indkomst før skat for beskæftigede er højest. Som nævnt ovenfor ligger Vedbæk Sogn i top med en gennemsnitlig indkomst på 1.580.532 kr. om året. Den typiske indkomst før skat i sognet for beskæftigede er langt lavere, om end stadig høj: 622.513 kr. Den typiske indkomst før skat for alle voksne i sognet er derimod 474.375 kr. Tallet omfatter dog også pensionister og andre uden for arbejdsmarkedet, som udeboende studerende og overførselsindkomstmodtagere. Det samme billede gør sig gældende i varierende omfang blandt de øvrige top-20-sogne.

De 20 sogne med højest gennemsnitlig årsindkomst før skat for beskæftigede

Side 1 af 2

	Sogn	Kommune	Gennemsnitsindkomst, beskæftigede	Medianindkomst, beskæftigede	Gennemsnitsindkc alle voksne
1	Vedbæk Sogn	Rudersdal	1.580.532	622.513	1.244.521
2	Maglegårds Sogn	Gentofte	1.364.110	663.135	1.004.450
3	Skovshoved Sogn	Gentofte	1.335.420	595.714	1.113.650
4	Hellerup Sogn	Gentofte	1.297.089	565.250	1.009.218
5	Taarbæk Sogn	Lyngby-Taarbæk	1.294.604	553.805	1.059.999
6	Rungsted Sogn	Hørsholm	1.257.891	736.077	1.029.473
7	Ny Holte Sogn	Rudersdal	1.138.653	628.117	927.178
8	Søllerød Sogn	Rudersdal	1.109.175	664.907	816.958
9	Helleruplund Sogn	Gentofte	1.038.626	627.004	805.388
10	Jægersborg Sogn	Gentofte	1.017.798	620.286	781.789

Anm.: Sogne med under 200 indbyggere er udeladt. 2019-data fremskrevet til 2021-priser med forbrugerprisindekset.
Tabel: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd• Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

De 20 sogne, hvor den gennemsnitlige indkomst for beskæftigede er lavest, fremgår af tabellen herunder. I modsætning til sognene med de højeste indkomster, er de indkomstmæssige afstande langt mindre i bunden. Det er i Vollsmose i Odense, Tingbjerg i København og Gellerup i Aarhus, at de beskæftigede tjener mindst. Her er indkomsten på mellem 324.500 til 331.800 kr. i gennemsnit, mens den typiske indkomst for beskæftigede er lidt lavere på 317.500 til 319.600 kr.

De efterfølgende sogne på listen ligger spredt vidt omkring i landet og omfatter sogne i landområder såvel som byområder.

De 20 sogne med lavest gennemsnitlig årsindkomst for beskæftigede

Side 1 af 2 >

	Sogn	Kommune	Gennemsnitsindkomst, beskæftigede	Medianindkomst, beskæftigede	Gennemsnitsir alle voksne
1	Vollsmose Sogn	Odense	324.542	317.540	224.735
2	Tingbjerg Sogn	København	324.757	319.648	238.569
3	Gellerup Sogn	Aarhus	331.821	318.274	236.872
4	Ullits Sogn	Vesthimmerlands	335.136	341.825	294.845
5	Sejerø Sogn	Kalundborg	340.895	314.485	254.736
6	Strynø Sogn	Langeland	348.295	329.366	279.301
7	Gedser Sogn	Guldborgsund	349.650	339.604	264.523
8	Durup Sogn	Skive	350.135	341.906	269.586
9	Hou Sogn	Langeland	351.055	338.557	276.654
10	Rødbyhavn Sogn	Lolland	351.057	342.535	264.625

Anm.: Sogne med under 200 indbyggere er udeladt. 2019-data fremskrevet til 2021-priser med forbrugerprisindekset.
Tabel: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd• Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Stor forskel på den typiske indkomst i lokalområderne

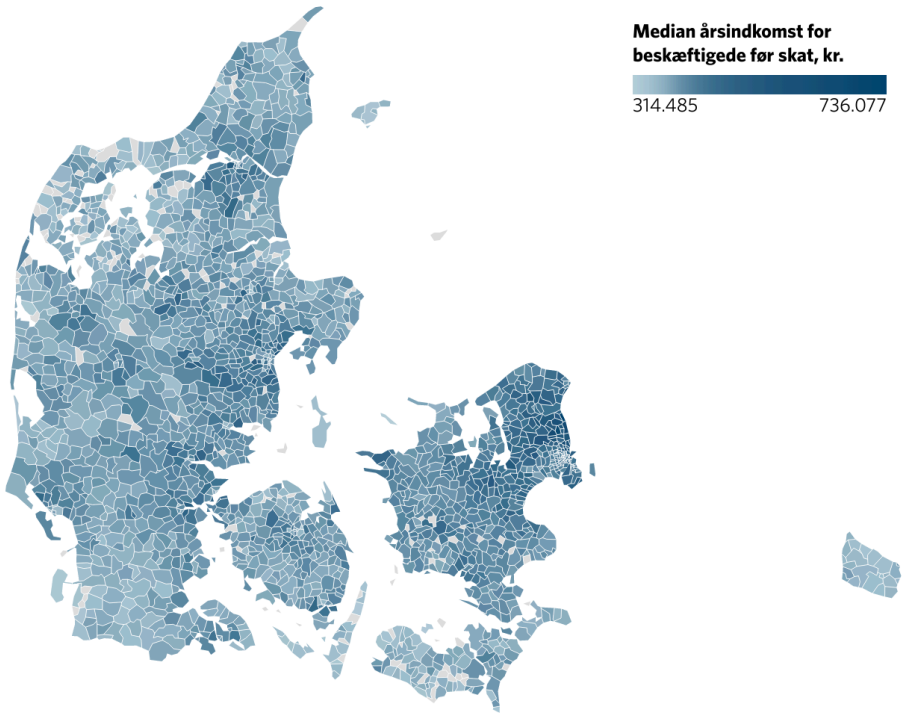
Figuren nedenfor viser sognene farvelagt efter medianen for årsindkomsten før skat for beskæftigede, altså den typiske indkomst. Forskellen mellem sognet med lavest og højest indkomst er svundet ind i forhold til den forrige figur, men der er fortsat mere end en faktor 2 til forskel.

Opgjort på medianen er det ikke Vedbæk Sogn, der ligger i top, men i stedet nabosognet Rungsted i Hørsholm Kommune. Her er den typiske indkomst før skat for beskæftigede på 736.077 kr.

Det er ligeledes interessant, hvordan sogne i forskellige egne af landet skiller sig ud fra resten af kommunen. Eksempelvis Hornbæk Sogn i Randers Kommune, hvor den typiske indkomst for

beskæftigede er 475.427 kr. mod 389.376 kr. for hele kommunen, og Flade Sogn i Frederikshavn Kommune, hvor den typiske indkomst for beskæftigede er 457.062 kr. mod 384.524 kr. for hele kommunen, og Skydebjerg Sogn i Assens Kommune, hvor den typiske indkomst for beskæftigede er 447.094 kr. mod 386.166 kr. for hele kommunen.

Medianindkomst for beskæftigede

Anm.: Familier med negativ disponibel indkomst er udeladt fra opgørelsen. Sogne med under 200 indbyggere er udeladt og fremgår af kortet med grå farve. 2019-data fremskrevet til 2021-priser med forbrugerprisindekset.

Kort: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd• Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Flest rige danskere i Hovedstadsområdet og omkring Aarhus

I det foregående afsnit undersøgte vi indkomsten for beskæftigede i de enkelte sogne. Nu løfter vi blikket til den samlede indkomstfordeling i Danmark og undersøger, hvor den rigeste og fattigste del af befolkningen er koncentreret.

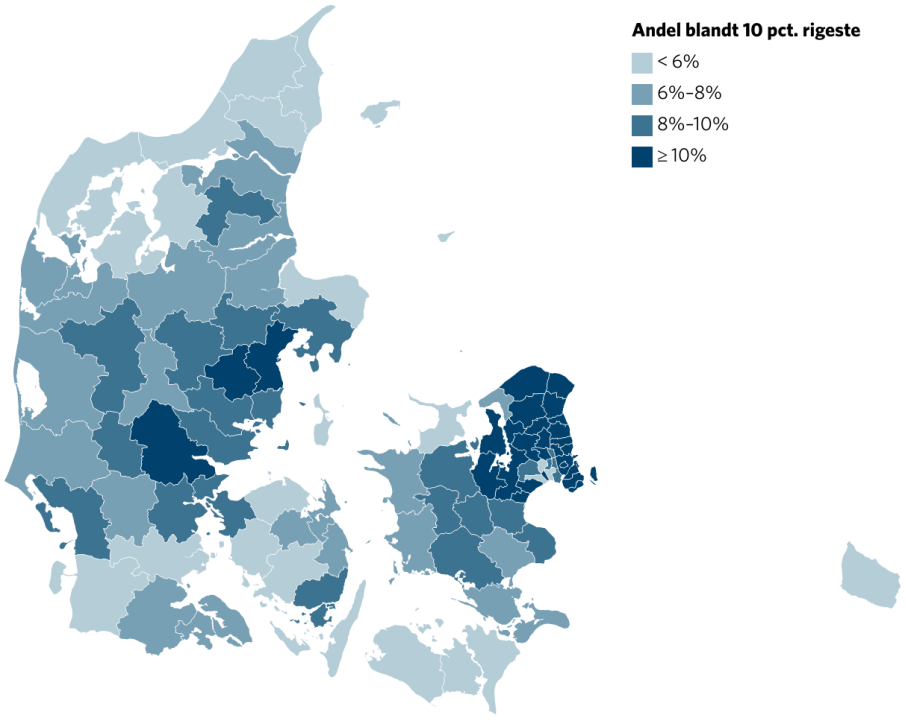
Vi har inddelt hele befolkningen i indkomstgrupper på baggrund af deres families husstandsækvivalerede disponible indkomst. Det betyder, at vi ser på familiernes forbrugsmuligheder på baggrund af

indkomsten efter skat og renteudgifter korrigeret for stordriftsfordelene ved f.eks. at være en stor familie med børn relativt til en enlig voksen. Dette indkomstbegreb kan være sværere at forholde sig til i kroner og øre sammenlignet med den personlige indkomst før skat, men når vi sammenligner på tværs af vidt forskellige grupper i samfundet, giver det et mere retvisende billede af, hvem der har de største og mindste forbrugsmuligheder i dagligdagen.

I det følgende ser vi på, hvor gruppen med de 10 pct. højeste indkomster bor.

Figuren herunder viser, hvor stor en andel af beboerne i hver kommune, der er blandt de 10 pct. rigeste danskere. På kortet har vi inddelt alle 98 kommuner i fire lige store grupper. De mørkeblå kommuner er dér, hvor flest af beboerne hører med til den rigeste tiendedel af befolkningen. Det er overvejende i Nordsjælland, Hovedstadsområdet og omkring Aarhus, at vi finder disse kommuner.

De rigeste danskere fordelt på kommuner

Anm.: Hele befolkningen er inddelt i ti lige store grupper, indkomstdeciler, på baggrund af familiens husstandsækvivalerede disponible indkomst. Indkomstdecilerne er opgjort på landsplan. Familier med negativ disponibel indkomst er udeladt.

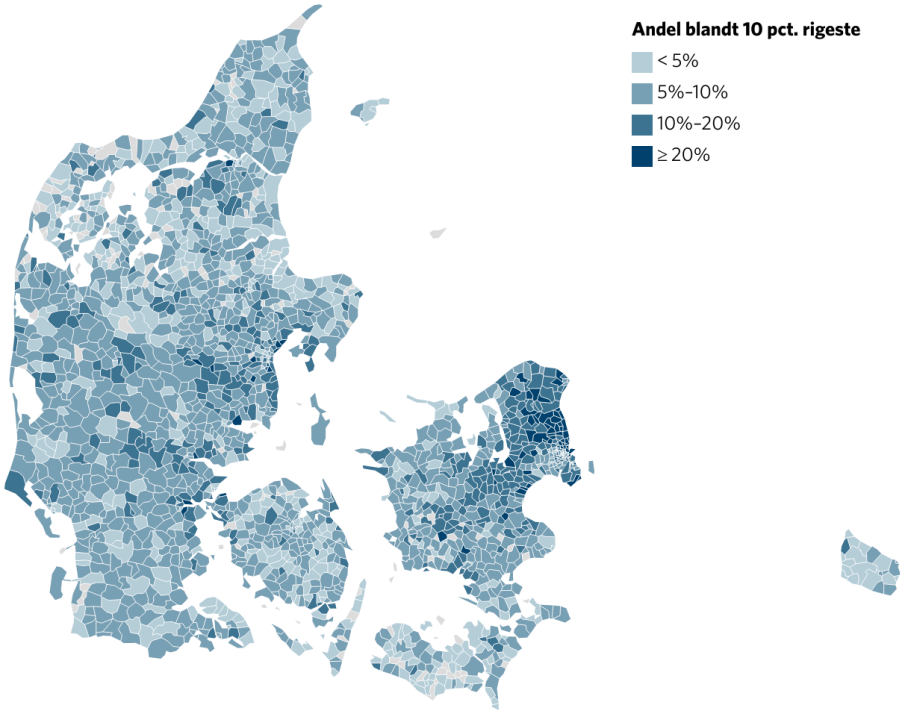
Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

De lyseste kommuner er den fjerdedel, hvor færrest af indbyggerne er blandt de 10 pct. rigeste danskere. Det er kommuner i bl.a. Nord- og Sydjylland, på Fyn og Lolland-Falster.

I figuren herunder går vi i stedet for kommuner helt ned på de mindste administrative enheder, sognene. Dette kort afslører, at der også inden for kommunerne er store forskelle på, hvor de rigeste danskere bor. I flere af de nordsjællandske kommuner er der således tale om mindre enklaver, hvor de rigeste danskere i særdeleshed er koncentreret.

Det samme gør sig også gældende i andre dele af landet, hvor et enkelt sogn i en kommune kan have mere end dobbelt så mange beboere blandt de 10 pct. rigeste set i forhold til kommunens niveau. Det er bl.a. tilfældet i Blåvandshuk Sogn i Varde Kommune, Hjerting Sogn i Esbjerg Kommune, Sejs-Svejbæk Sogn i Silkeborg Kommune, Bredballe Sogn i Vejle Kommune, Risskov Sogn i Aarhus Kommune, Hasseris Sogn i Aalborg Kommune, Torslunde Sogn i Ishøj Kommune, Egebæksvang Sogn i Helsingør Kommune og Gadevang Sogn i Hillerød Kommune.

Her bor de rigeste danskere

Anm.: Hele befolkningen er inddelt i ti lige store grupper, indkomstdeciler, på baggrund af familiens husstandsækvivalerede disponible indkomst. Indkomstdecilerne er opgjort på landsplan. Familier med negativ disponibel indkomst er udeladt. Sogne med under 200 indbyggere er udeladt og fremgår af kortet med grå farve. Andele er beregnet på baggrund af antal afrundet til nærmeste 10.

Kort: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd• Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Tabellen herunder viser de 20 sogne i landet, hvor den største andel af beboerne er blandt de 10 pct. rigeste danskere. Listen består udelukkende af sogne nord for København samt Risskov Sogn i Aarhus Kommune. Af tabellen fremgår samtidig, hvor stor en andel af hele kommunens indbyggere, der er blandt de 10 pct. rigeste. Bemærkelsesværdigt finder vi sogne nær bunden af top-20-listen, der ligger under

niveauet for kommunen. Det skyldes den massive overrepræsentation af de rigeste danskere i kommunerne Gentofte og Rudersdal.

Mange af sognene er desuden, ikke overraskende, gengangere fra opgørelsen af sognene med de højeste gennemsnitlige indkomster for beskæftigede.

De 20 sogne med flest blandt de 10 pct. rigeste

Side 1 af 2 ›

	Sogn	Kommune	Andel i top 10 pct. i sognet	Andel i top 10 pct. i kommunen
1	Rungsted Sogn	Hørsholm	65,3%	36,0%
2	Maglegårds Sogn	Gentofte	56,7%	42,0%
3	Skovshoved Sogn	Gentofte	53,2%	42,0%
4	Ny Holte Sogn	Rudersdal	52,5%	39,5%
5	Søllerød Sogn	Rudersdal	52,1%	39,5%
6	Vedbæk Sogn	Rudersdal	52,1%	39,5%
7	Jægersborg Sogn	Gentofte	52,1%	42,0%
8	Risskov Sogn	Aarhus	51,9%	10,9%
9	Hareskov Sogn	Furesø	50,8%	25,8%
10	Helleruplund Sogn	Gentofte	49,9%	42,0%

Anm.: Sogne med under 200 indbyggere er udeladt. Andele er beregnet på baggrund af antal afrundet til nærmeste 10.
Tabel: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd• Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Områder med lave indkomster er typisk omkring de større byer

Nu vender vi blikket mod bunden af indkomstfordelingen. Vi måler på andelen af beboerne i hvert sogn, der har en indkomst blandt de 20 pct. laveste indkomster. Denne gruppe består i overvejende grad af studerende, overførselsindkomstmodtagere og personer med løs tilknytning til arbejdsmarkedet. Derudover finder vi her selvstændige med små overskud og de fattigste pensionister. Vi ser på de laveste

20 pct. af indkomsterne frem for blot de 10 pct. laveste for, at sogne med mange studerende ikke vægter for tungt i opgørelsen.

Tabellen nedenfor viser de 20 sogne, hvor andelen af beboere med lave indkomster er højest. De tre øverste sogne skiller sig ud fra resten ved at have en markant højere andel med lav indkomst end de øvrige i tabellen. Det er Vollsmose i Odense Kommune, Gellerup i Aarhus og Tingbjerg i København – områder som alle er på ghettolisten. Her tilhører 60-64 pct. af indbyggerne den fattigste femtedel af befolkningen.

Går vi længere ned på listen finder vi en række centralt beliggende sogne i Aalborg, Aarhus og København og større provinskommuner som Holstebro, Kolding og Randers. I disse sogne er andelen blandt den fattigste femtedel af befolkningen på mellem 41 og 48 pct.

De 20 sogne med flest blandt de 20 pct. fattigste

Side 1 af 2 ›

	Sogn	Kommune	Andel i bund 20 pct. i sognet	Andel i bund 20 pct. i kommunen
1	Vollsmose Sogn	Odense	64,1%	27,7%
2	Gellerup Sogn	Aarhus	61,8%	26,7%
3	Tingbjerg Sogn	København	59,9%	29,7%
4	Sankt Markus Sogn	Aalborg	47,9%	24,3%
5	Vor Frue Sogn	Aalborg	47,4%	24,3%
6	Vor Frelsers Sogn	Aalborg	46,5%	24,3%
7	Vor Frue Sogn	Aarhus	46,4%	26,7%
8	Budolfi Sogn	Aalborg	44,7%	24,3%
9	Helligånds Sogn	Aarhus	44,6%	26,7%
10	Nørrelands Sogn	Holstebro	44,5%	17,4%

Anm.: Sogne med under 200 indbyggere er udeladt. Andele er beregnet på baggrund af antal afrundet til nærmeste 10.
Tabel: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd• Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

Metode: Sådan har vi gjort

Undersøgelsen er foretaget på baggrund af Danmarks Statistiks personregistre med udgangspunkt i indkomstoplysninger for indkomståret 2019, bopæl pr. 1. januar 2020 samt oplysninger om arbejdsmarkedstilknytning ultimo november 2019.

I undersøgelsen indgår kun familier med fuldt skattepligtige voksne, og familier med en beregnet disponibel indkomst, der er negativ, udelades. Det drejer sig bl.a. om selvstændige med underskudsgivende forretning og personer, der realiserer store tab på aktier eller andre værdipapirer.

Til opgørelsen af de 10 pct. rigeste, inddeles hele befolkningen – inkl. børn og studerende - i ti lige store grupper, indkomstdeciler, på baggrund af familiernes husstandsækvivalerede disponible indkomst. Husstandsækvivalering betyder, at indkomsten korrigeres for stordriftsfordele, så den bliver sammenlignelig på tværs af forskellige familiestørrelser. Indkomstdecilerne er opgjort på landsplan.

Årsindkomsten for voksne, herunder beskæftigede, er opgjort som den samlede personlige indkomst før skat, som omfatter lønindkomst, honorarer og resultat af selvstændig virksomhed, offentlig overførselsindkomst, pensionsudbetalinger, formueindkomst fra aktier, renteindtægter og anden kapitalindkomst (dog ekskl. renteudgifter og lejeværdi af egen bolig) samt øvrig restindkomst, herunder børnebidrag. Indkomsten er opgjort ekskl. arbejdsgiveradministrerede pensionsindbetalinger.

Voksne er defineret som personer på 18 år og derover, der ikke er hjemmeboende børn.